

Brusel 2. září 2022
(OR. en)

11947/22

Interinstitucionální spis:
2022/0258(NLE)

TRANS 550

NÁVRH

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	2. září 2022
Příjemce:	Generální sekretariát Rady
Č. dok. Komise:	COM(2022) 436 final
Předmět:	Návrh ROZHODNUTÍ RADY o postoji, který má být zaujat jménem Unie, pokud jde o změny příloh Dohody o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí (ADR) a předpisů přiložených k Evropské dohodě o mezinárodní přepravě nebezpečných věcí po vnitrozemských vodních cestách (ADN)

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2022) 436 final.

Příloha: COM(2022) 436 final

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 2.9.2022
COM(2022) 436 final

2022/0258 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o postoji, který má být zaujat jménem Unie, pokud jde o změny příloh Dohody o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí (ADR) a předpisů přiložených k Evropské dohodě o mezinárodní přepravě nebezpečných věcí po vnitrozemských vodních cestách (ADN)

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. PŘEDMĚT NÁVRHU

Tento návrh se týká rozhodnutí, kterým se stanoví postoj, jenž má být zaujat jménem EU, pokud jde o změny příloh Dohody o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí (ADR) a změny předpisů přiložených k Evropské dohodě o mezinárodní přepravě nebezpečných věcí po vnitrozemských vodních cestách (ADN) použitelné od 1. ledna 2023 v souvislosti s plánovaným koncem odkladné lhůty, v níž smluvní strany, členové pracovní skupiny pro přepravu nebezpečných věcí (WP.15) a správního výboru ADN, mohou vznášet námitky proti navrhovaným změnám ve vydání pro rok 2023.

2. SOUVISLOSTI NÁVRHU

Výše uvedené přílohy a předpisy, obecně známé jako přílohy ADR a předpisy přiložené k ADN, upravují mezinárodní přepravu nebezpečných věcí po silnici a vnitrozemských vodních cestách mezi členskými státy Evropské hospodářské komise OSN (EHK OSN), které jsou zároveň smluvními stranami ADR a ADN.

Rozvoj přepravy nebezpečných věcí po silnici a vnitrozemských vodních cestách v rámci EU i mezi EU a sousedními zeměmi je klíčovým prvkem společné evropské dopravní politiky a zajišťuje řádné fungování všech průmyslových odvětví produkujících nebo využívajících věci, které jsou podle ADR a ADN klasifikovány jako nebezpečné. Pro rozvoj dopravy a souvisejících průmyslových odvětví je proto nezbytné přizpůsobit tyto dohody technickému a vědeckému pokroku. Cílem změn je uvést ADR a ADN do souladu se vzorovými předpisy OSN, včetně nových definic, klasifikačních kritérií a UN čísel, požadavků na balení a označování a aktualizace platných norem a technických ustanovení i redakčních oprav.

Mezinárodní předpisy týkající se přepravy nebezpečných věcí byly stanoveny v rámci různých mezinárodních organizací, jako jsou EHK OSN, Mezivládní organizace pro mezinárodní železniční přepravu (OTIF) a různé specializované agentury OSN. Jelikož tato pravidla musí být ve vzájemném souladu, byl mezi organizacemi, které se touto činností zabývají, vyvinut komplexní mezinárodní systém pro koordinaci a harmonizaci. Ustanovení jsou upravována po dvouletých obdobích.

2.1. Dohoda o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí (ADR)

Dohoda o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí (ADR) upravuje mezinárodní silniční přepravu nebezpečných věcí mezi členskými státy EHK OSN a dalšími zeměmi, které uplatňují ADR (smluvní strany ADR). ADR vstoupila v platnost dne 29. ledna 1968.

EU není smluvní stranou ADR, i když smluvními stranami této dohody jsou všechny její členské státy.

2.2. Evropská dohoda o mezinárodní přepravě nebezpečných věcí po vnitrozemských vodních cestách (ADN)

Evropská dohoda o mezinárodní přepravě nebezpečných věcí po vnitrozemských vodních cestách (ADN) upravuje mezinárodní přepravu nebezpečných věcí po vnitrozemských vodních cestách mezi členskými státy EHK OSN, které uplatňují ADN (smluvní strany ADN). ADN vstoupila v platnost dne 28. února 2008.

EU není smluvní stranou ADN, i když smluvními stranami této dohody je 13 jejích členských států.

2.3. Pracovní skupina pro přepravu nebezpečných věcí (WP.15) a správní výbor ADN

Pracovní skupina pro přepravu nebezpečných věcí (WP.15) a správní výbor ADN a výbor ADN pro bezpečnost (WP.15/AC.2) jsou orgány zřízené v rámci EHK OSN za účelem rozhodování o změnách ADR a ADN. Tyto orgány jsou složeny ze zástupců členských států EHK OSN, které uplatňují ADR a ADN. Každá smluvní strana ADR a ADN má hlasovací právo.

Podle kapitoly VII – „Hlasování“ statutu a jednacího řádu skupiny WP.15 mají jedno hlasovací právo ve skupině WP.15 pouze řádní účastníci a rozhodnutí tohoto orgánu se přijímají především na základě dohody. Ve skupině WP.15 se hlasuje zvednutím ruky.

Podle čl. 17 odst. 7 ADN má každá smluvní strana zastoupená na zasedání správního výboru ADN hlasovací právo.

Změny přijaté během dvouletého období 2020–2022 zahrnují širokou řadu změn k přizpůsobení technickému a vědeckému pokroku.

Pokud jde o ADR, skupina WP.15 rozhodovala o těchto návrzích změn na každém ze zasedání zmíněných níže v oddíle 2.4. Pokud jde o ADN, správní výbor rozhodl o změnách na svém 27. zasedání v Ženevě dne 28. ledna 2022.

Jakmile se skupina WP.15 příslušným způsobem dohodne, je v souladu s článkem 14 ADR každá navržená změna příloh ADR považována za přijatou, jestliže do tří měsíců ode dne rozeslání generálním tajemníkem OSN nejméně jedna třetina smluvních stran nebo pět z nich, pokud jedna třetina překračuje tento počet, nevznesla proti navrhované změně písemnou námitku.

Jakmile se správní výbor ADN příslušným způsobem dohodne, je v souladu s článkem 20 ADN každá navržená změna příloh ADN považována za přijatou, jestliže do tří měsíců ode dne rozeslání generálním tajemníkem OSN nejméně jedna třetina smluvních stran nebo pět z nich, pokud jedna třetina překračuje tento počet, nevznesla proti navrhované změně písemnou námitku.

Změny přijaté skupinou WP.15 uvedené v dokumentech obsažených v příloze tohoto návrhu byly zaslány generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů, aby mohly být dne 6. července 2022 předloženy smluvním stranám ADR k přijetí v souladu s postupem stanoveným v článku 14 ADR. Jsou také on-line¹.

Změny přijaté správním výborem ADN uvedené v dokumentech obsažených v příloze tohoto návrhu předložil generální tajemník Organizace spojených národů dne 1. července 2022 smluvním stranám ADN k přijetí v souladu s postupem stanoveným v článku 20 ADN. Jsou také on-line².

¹ <https://unece.org/transport/dangerous-goods>

² <https://unece.org/transport/documents/2022/06/standards/european-agreement-concerning-international-carriage>

Do 30. září 2022 v případě ADN a do 5. října 2022 v případě ADR může generální tajemník Organizace spojených národů ve své funkci depozitáře přijímat námitky vůči změnám přijatým na výše uvedených zasedáních.

2.4. Zamýšlené akty skupiny WP.15 a správního výboru ADN

Účelem zamýšlených aktů je zajistit bezpečnou a zabezpečenou přepravu nebezpečných věcí po silnici a vnitrozemských vodních cestách, a to tak, že se zaktualizují některá ustanovení. Ta mimo jiné obsahují seznam nebezpečných věcí připuštěných k přepravě, pokyny pro balení, seznam uplatňovaných norem a další technické požadavky, které se vztahují na různé prostředky pro izolaci nebezpečných věcí.

Mezinárodní předpisy pro přepravu nebezpečných věcí byly zavedeny různými mezinárodními organizacemi. Patří k nim Evropská hospodářská komise OSN (EHK OSN) a různé specializované agentury OSN, jako je podvýbor odborníků Hospodářské a sociální rady (ECOSOC) OSN pro přepravu nebezpečných věcí. Jelikož pravidla musí být ve vzájemném souladu, byl mezi organizacemi, které se touto činností zabývají, vyvinut komplexní mezinárodní systém pro koordinaci a harmonizaci. Ustanovení jsou upravována po dvouletých obdobích.

Při přípravě změn probíhaly konzultace s celou řadou odborníků z veřejného i soukromého sektoru a uskutečnila se následující technická setkání:

- v rámci podvýboru odborníků ECOSOC OSN pro přepravu nebezpečných věcí na:
 - 1) 57. zasedání v Ženevě ve dnech 27. listopadu – 8. prosince 2020;
 - 2) 58. zasedání v Ženevě ve dnech 28. června – 2. července 2021;
 - 3) 59. zasedání v Ženevě ve dnech 29. listopadu – 8. prosince 2021;
 - v rámci společné schůze EHK OSN – OTIF za účasti Odborné komise pro mezinárodní železniční přepravu nebezpečných věcí (RID) a Pracovní skupiny pro přepravu nebezpečných věcí na:
 - 4) podzimním zasedání roku 2020 v Ženevě ve dnech 10.–18. září 2020;
 - 5) jarním zasedání roku 2021 v Bernu ve dnech 15.–19. března 2021;
 - 6) podzimním zasedání roku 2021 v Ženevě ve dnech 21. září až 1. října 2021;
 - 7) jarním zasedání roku 2022 v Bernu ve dnech 14.–18. března 2022;
 - v rámci EHK OSN WP.15 (ADR) na:
 - 8) 108. zasedání v Ženevě ve dnech 10.–13. listopadu 2020;
 - 9) 109. zasedání v Ženevě ve dnech 4.–7. května 2021;
 - 10) 110. zasedání v Ženevě ve dnech 8.–12. listopadu 2021;
 - 11) 111. zasedání v Ženevě ve dnech 9.–13. května 2022;
 - v rámci EHK OSN WP.15/AC.2 (ADN) na:
 - 12) 37. zasedání v Ženevě ve dnech 25.–29. ledna 2021;
 - 13) 38. zasedání v Ženevě ve dnech 23.–27. srpna 2021;
 - 14) 39. zasedání v Ženevě ve dnech 24.–28. ledna 2022;
- a v rámci správního výboru ADN na jeho 27. zasedání v Ženevě dne 28. ledna 2022.

Na těchto schůzích byly jednotlivé návrhy na změny analyzovány a zpracovávány odborníky z výše zmíněných výborů. Ve většině případů získaly doporučené kroky jednomyslnou podporu. Některé návrhy byly podpořeny většinou odborníků.

Pokud nebudou navrhované změny příloh ADR oznámené generálním tajemníkem Organizace spojených národů považovány za zamítnuté podle čl. 14 odst. 3 do tří měsíců ode dne oznámení, tj. ke dni 6. října 2022, vstoupí předmětné změny v platnost dne 1. ledna 2023.

Pokud nebudou navrhované změny předpisů přiložených k ADN považovány za zamítnuté podle čl. 20 odst. 5 do tří měsíců ode dne oznámení, tj. ke dni 1. října 2022, vstoupí předmětné změny v platnost dne 1. ledna 2023.

3. POSTOJ, KTERÝ MÁ BÝT ZAUJAT JMÉNEM EU

Evropská unie není smluvní stranou ADR ani ADN. Skutečnost, že se Evropská unie neúčastní mezinárodní dohody, nebrání tomu, aby svou pravomoc vykonávala tak, že v rámci svých orgánů stanoví postoj, který má být jejím jménem zaujat v rámci orgánu zřízeného danou dohodou, a to zejména prostřednictvím členských států, které jsou smluvními stranami dohody, jednajících společně v jejím zájmu (viz rozsudek ve věci Německo v. Rada, C-399/12 („OIV“), bod 52 a uvedená judikatura).

V současné době má ADR 53 smluvních stran a všechny členské státy EU jsou smluvními stranami této dohody. ADN má 18 smluvních stran a 13 členských států EU je smluvními stranami této dohody.

Evropská unie používá od 1. ledna 1997 ustanovení ADR pro silniční přepravu nebezpečných věcí na území EU, původně podle směrnice Rady 94/55/ES ze dne 21. listopadu 1994 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se silniční přepravy nebezpečných věcí³. V roce 2008 byla směrnice 94/55/ES nahrazena směrnicí 2008/68/ES⁴, která prosazuje zásady předchozí směrnice a zahrnuje též přepravu nebezpečných věcí po vnitrozemských vodních cestách. Ustanovení ADN pro přepravu nebezpečných věcí po vnitrozemských vodních cestách používá Evropská unie na základě uvedené směrnice od 1. července 2009.

Navrhované změny se považují za vhodné pro bezpečnou přepravu nebezpečných věcí nákladově efektivním způsobem s ohledem na technický pokrok, a lze je tedy podpořit.

4. PRÁVNÍ ZÁKLAD

4.1. Procesněprávní základ

4.1.1. Zásady

Ustanovení čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) zavádí rozhodnutí, jimiž se stanoví „*postoje, které mají být jménem Unie zaujaty v orgánu zřízeném dohodou, má-li tento orgán přijímat akty s právními účinky, s výjimkou aktů, které doplňují nebo pozměňují institucionální rámec dohody*“.

³ Úř. věst. L 319, 12.12.1994, s. 7.

⁴ Úř. věst. L 260, 30.9.2008, s. 13.

Ustanovení čl. 218 odst. 9 SFEU se použijí bez ohledu na to, zda je Unie členem dotyčného orgánu nebo stranou dotyčné dohody⁵.

Pojem „*akty s právními účinky*“ zahrnuje akty, které mají právní účinky na základě pravidel mezinárodního práva, jimiž se dotyčný orgán řídí. Tento pojem zahrnuje rovněž nástroje, jež podle mezinárodního práva nemají závazný účinek, ale „*mohou rozhodujícím způsobem ovlivnit obsah právní úpravy přijaté zákonodárcem Unie*“⁶.

4.1.2. Uplatnění v tomto konkrétním případě

Skupina WP.15 je orgánem zřízeným dohodou, a to Dohodou o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí (ADR).

Správní výbor ADN je orgánem zřízeným dohodou, a to Evropskou dohodou o mezinárodní přepravě nebezpečných věcí po vnitrozemských vodních cestách (ADN).

Navrhované akty skupiny WP.15 a správního výboru ADN přijaly představují akty s právními účinky. Za podmínek popsanych výše budou tyto navrhované akty závazné podle mezinárodního práva v souladu s článkem 14 ADR a článkem 20 ADN a mohou rozhodujícím způsobem ovlivnit obsah právních předpisů EU, a to směrnicí 2008/68/ES. To proto, že článek 1 směrnice 2008/68/ES stanoví použití těchto předpisů povinným pro přepravu nebezpečných věcí po silnici a vnitrozemských vodních cestách uvnitř členských států a mezi nimi a článek 4 směrnice 2008/68/ES týkající se třetích zemí dále stanoví, že „přeprava nebezpečných věcí mezi členskými státy a třetími zeměmi se povolí, jsou-li splněny požadavky ADR, RID nebo ADN a nestanoví-li přílohy jinak“. Kromě toho budou mít výše uvedené změny dopad na uplatňování směrnice 2008/68/ES s ohledem na její článek 8. Podle uvedeného ustanovení je Komise zmocněna přizpůsobit přílohu I oddíl I.1 a přílohu III oddíl III.1 směrnice 2008/68/ES vědeckému a technickému pokroku, „zejména s cílem zohlednit změny ADR (...) a ADN“.

Zamýšlený akt nedoplňuje ani nepozměňuje institucionální rámec dotyčných dohod.

Procesněprávním základem navrhovaného rozhodnutí je tudíž čl. 218 odst. 9 SFEU.

4.2. Hmotněprávní základ

4.2.1. Zásady

Hmotněprávní základ rozhodnutí podle čl. 218 odst. 9 SFEU závisí v první řadě na cíli a obsahu zamýšleného aktu, k němuž se zaujímá postoj jménem Unie. Sleduje-li zamýšlený akt dvojí účel nebo má-li dvě složky a lze-li jeden z těchto účelů nebo jednu z těchto složek identifikovat jako hlavní, zatímco druhý účel či druhá složka je pouze vedlejší, musí být rozhodnutí přijaté podle čl. 218 odst. 9 SFEU založeno na jediném hmotněprávním základu, a sice na tom, který si žádá hlavní nebo převažující účel či složka.

4.2.2. Uplatnění v tomto konkrétním případě

Hlavní cíl a obsah tohoto rozhodnutí se týkají přepravy nebezpečných věcí po vnitrozemských vodních cestách. Jeho hmotněprávním základem je proto článek 91 SFEU.

⁵ Rozsudek Soudního dvora ze dne 7. října 2014, Německo v. Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, bod 64.

⁶ Rozsudek Soudního dvora ze dne 7. října 2014, Německo v. Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, body 61 až 64.

4.3. Závěr

Právním základem navrhovaného rozhodnutí Rady by měl být článek 91 SFEU ve spojení s čl. 218 odst. 9 SFEU.

5. VYHLÁŠENÍ ZAMÝŠLENÉHO AKTU

Z důvodů transparentnosti a řádného odkazování se rozhodnutí pracovní skupiny pro přepravu nebezpečných věcí (WP.15) a výboru ADN pro bezpečnost vyhlásí v *Úředním věstníku Evropské unie* s uvedením data jejich vstupu v platnost.

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o postoji, který má být zaujat jménem Unie, pokud jde o změny příloh Dohody o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí (ADR) a předpisů přiložených k Evropské dohodě o mezinárodní přepravě nebezpečných věcí po vnitrozemských vodních cestách (ADN)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 91 ve spojení s čl. 218 odst. 9 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dohoda o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí (dále jen „ADR“) vstoupila v platnost dne 29. ledna 1968. Evropská dohoda o mezinárodní přepravě nebezpečných věcí po vnitrozemských vodních cestách (dále jen „ADN“) vstoupila v platnost dne 28. února 2008.
- (2) Podle článku 14 ADR může kterákoli smluvní strana navrhnout jednu nebo více změn příloh ADR. To znamená, že pracovní skupina pro přepravu nebezpečných věcí (WP.15) může přijmout změny příloh ADR. Podle článku 20 ADN může výbor pro bezpečnost a správní výbor přijmout změny předpisů přiložených k ADN.
- (3) Změny přijaté během dvouletého období 2020–2022 skupinou WP.15 a správním výborem ADN, pokud jde o přepravu nebezpečných věcí po silnici a vnitrozemských vodních cestách, byly předloženy smluvním stranám ADR dne 6. července 2022 a smluvním stranám ADN dne 1. července 2022.
- (4) Je vhodné stanovit postoj, který má být zaujat jménem EU, pokud jde o uvedené změny ADR a ADN, protože uvedené akty budou závazné podle mezinárodního práva a budou moci rozhodujícím způsobem ovlivňovat obsah právních předpisů EU, zejména směrnici Evropského parlamentu a Rady 2008/68/ES¹. Uvedená směrnice stanoví požadavky pro přepravu nebezpečných věcí po silnici, železnici nebo vnitrozemských vodních cestách, které se v souladu s článkem 1 použijí uvnitř členských států nebo mezi nimi, přičemž se odvolává na ADR a ADN. Článek 4 směrnice stanoví, že přeprava nebezpečných věcí mezi členskými státy a třetími zeměmi se povolí, jsou-li splněny požadavky ADR, RID a ADN a nestanoví-li přílohy jinak. Navíc podle článku 8 směrnice 2008/68/ES je Komisi svěřena pravomoc přizpůsobit přílohu I oddíl I.1 a přílohu III oddíl III.1 směrnice 2008/68/ES vědeckému a technickému pokroku, zejména s cílem zohlednit změny ADR, RID nebo ADN.

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/68/ES ze dne 24. září 2008 o pozemní přepravě nebezpečných věcí (Úř. věst. L 260, 30.9.2008, s. 13.)

- (5) EU není smluvní stranou ADR ani ADN. Skutečnost, že se Evropská unie neúčastní mezinárodní dohody, však nebrání tomu, aby svou pravomoc vykonávala tak, že v rámci svých orgánů stanoví postoj, který má být jejím jménem zaujat v rámci orgánu zřízeného některou z dohod, a to zejména prostřednictvím členských států, které jsou smluvními stranami některé z dohod, jednající společně v jejím zájmu.
- (6) Všechny členské státy jsou smluvními stranami ADR a uplatňují ji a 13 členských států EU je smluvními stranami ADN a uplatňuje ji.
- (7) Navrhované změny mají za cíl zajistit bezpečnou a efektivní přepravu nebezpečných věcí s přihlédnutím k vědeckému a technickému pokroku v daném odvětví a k vývoji nových látek a předmětů, které mohou při přepravě představovat nebezpečí. Rozvoj přepravy nebezpečných věcí po silnici a vnitrozemských vodních cestách v rámci EU i mezi EU a sousedními zeměmi je klíčovým prvkem společné dopravní politiky a zajišťuje řádné fungování všech průmyslových odvětví, která produkují nebo využívají věci, které jsou podle ADR nebo ADN klasifikovány jako nebezpečné.
- (8) Navrhované změny se považují za vhodné pro bezpečnou přepravu nebezpečných věcí nákladově efektivním způsobem a lze je tedy podpořit.
- (9) Všechny navrhované změny jsou odůvodněné a prospěšné, a EU by je proto měla podpořit.
- (10) Postoj EU vyjádří členské státy Unie, které jsou smluvními stranami ADR a ADN, jednající společně,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Postoj, který má být zaujat jménem EU ke změnám přijatým pracovní skupinou pro přepravu nebezpečných věcí (WP.15) a správním výborem ADN v přílohách ADR a předpisech přiložených k ADN a uvedeným v příloze tohoto rozhodnutí, je uveden ve zmíněné příloze.

Méně důležité změny tohoto postoje mohou být v souladu s článkem 2 dohodnuty bez dalšího rozhodnutí Rady.

Článek 2

Postoj uvedený v článku 1 vyjádří členské státy EU, jež jsou smluvními stranami dohod ADR a ADN, jednající společně v zájmu EU.

Článek 3

Rozhodnutí pracovní skupiny pro přepravu nebezpečných věcí (WP.15) a správního výboru ADN se vyhlásí v *Úředním věstníku Evropské unie* s uvedením data jejich vstupu v platnost.

Článek 4

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dnem přijetí.

V Bruselu dne

*Za Radu
předseda/předsedkyně*